



TRACTAT PEL QUAL S'INSTITUEIX UNA CONSTITUCIÓ PER A EUROPA

(Extracte)

PREÀMBUL

Amb la inspiració de l'herència cultural, religiosa i humanista d'Europa, a partir de la qual s'han desenvolupat els valors universals dels drets inviolables i inalienables de la persona humana, la democràcia, la igualtat, la llibertat i l'estat de dret,

En el convenciment que Europa, ara reunida després d'amargues experiències, avançarà pel camí de la civilització, el progrés i la prosperitat pel bé de tots els seus habitants, sense oblidar els més dèbils i desfavorits; que aquesta Europa vol continuar essent un continent obert a la cultura, al saber i al progrés social; que desitja aprofundir en el caràcter democràtic i transparent de la seva vida pública i actuar a favor de la pau, la justícia i la solidaritat en el món,

En la certesa que els pobles d'Europa, sense deixar de sentir-se orgullosos de la seva identitat i de la seva història nacional, estan decidits a superar les seves antigues divisions i, cada vegada més estretament units, a forjar un destí comú,

Amb la seguretat que, "unida en la diversitat", Europa els brinda les millors possibilitats de prosseguir, respectant els drets de tots i conscients de la seva responsabilitat davant les generacions futures i la Terra, la gran aventura que fa d'ella un espai especialment propici per a l'esperança humana,

Decidits a prosseguir l'obra realitzada en el marc dels Tractats constitutius de les Comunitats Europees i del Tractat de la Unió Europea, tot garantint la continuïtat del cabal comunitari,

Agraïts als membres de la Convenció europea per haver elaborat el projecte d'aquesta Constitució en nom dels ciutadans i dels estats d'Europa,

Han designat com a plenipotenciaris:
(llista ...)

Els quals, després d'haver intercanviat els seus plens poders reconeguts degudament, convenen:

TÍTOL I

DE LA DEFINICIÓ I ELS OBJECTIUS DE LA UNIÓ

Article I-1: Creació de la Unió

1. Aquesta Constitució, que neix de la voluntat dels ciutadans i dels estats d'Europa de construir un futur comú, crea la Unió Europea, a la qual els estats membres atribueixen competències per aconseguir els seus objectius comuns. La Unió coordinarà les polítiques dels estats membres encaminades a assolir aquests objectius i exercirà, de manera comunitària, les competències que aquests li atribueixin.
2. La Unió està oberta a tots els estats europeus que respectin el seus valors i es comprometin a promoure'ls en comú.

Article I-2: Valors de la Unió

La Unió es fonamenta en els valors de respecte de la dignitat humana, la llibertat, la democràcia, la igualtat, l'estat de dret i el respecte dels drets humans, incloent-hi els drets de les persones pertanyents a minories. Aquests valors són comuns als estats membres en una societat caracteritzada pel pluralisme, la no discriminació, la tolerància, la justícia, la solidaritat i la igualtat entre dones i homes.

Article I-3: Objectius de la Unió

1. La finalitat de la Unió és promoure la pau, els seus valors i el benestar dels seus pobles.
2. La Unió oferirà als seus ciutadans un espai de llibertat, seguretat i justícia sense fronteres interiors i un mercat interior on la competència sigui lliure i no estigui falsejada.
3. La Unió actuarà en pro del desenvolupament sostenible d'Europa basat en un creixement econòmic equilibrat i en l'estabilitat de preus, en una economia social de mercat altament competitiva, que tendeixi a la plena ocupació i al progrés social, i en un nivell elevat de protecció i millora de la qualitat del medi ambient. Igualment, promourà el progrés científic i tècnic.

La Unió combatrà la marginació social i la discriminació i fomentarà la justícia i la protecció socials, la igualtat entre dones i homes, la solidaritat entre les generacions i la protecció dels drets dels infants.

La Unió fomentarà la cohesió econòmica, social i territorial i la solidaritat entre els estats membres.

La Unió respectarà la riquesa de la seva diversitat cultural i lingüística i vetllarà per la preservació i el desenvolupament del patrimoni cultural europeu.

4. En les seves relacions amb la resta del món, la Unió afirmarà i promourà els seus valors i interessos. Contribuirà a la pau, la seguretat, el desenvolupament sostenible del planeta, la solidaritat i el respecte mutu entre els pobles, el comerç lliure i equitatiu, l'eradicació de la pobresa i la protecció dels drets humans, especialment dels drets dels infants, l'estricta observació i el desenvolupament del dret internacional i, en particular, el respecte als principis de la Carta de les Nacions Unides.

5. La Unió perseguirà els seus objectius amb els mitjans apropiats, d'acord amb les competències que se li atribueixen en la Constitució.

Article I-4: Llibertats fonamentals i no discriminació

1. La Unió garantirà en el seu interior la lliure circulació de persones, serveis, mercaderies i capitals i la llibertat d'establiment, d'acord amb el que disposa la Constitució.

2. En l'àmbit d'aplicació de la Constitució, i sense perjudici de les seves disposicions particulars, es prohibeix tota discriminació per raó de nacionalitat.

Article I-5: Relacions entre la Unió i els estats membres

1. La Unió respectarà la igualtat dels estats membres davant la Constitució, com també la seva identitat nacional, inherent a les seves estructures fonamentals polítiques i constitucionals, també pel que fa a l'autonomia local i regional. Respectarà les funcions essencials de l'estat, en particular les que tenen per objecte garantir la seva integritat territorial, mantenir l'ordre públic i salvaguardar la seguretat nacional.

2. En virtut del principi de cooperació lleial, la Unió i els estats membres es respectaran i s'assistiran mútuament en el compliment de les missions derivades de la Constitució.

Els estats membres adoptaran totes les mesures generals o particulars apropiades per assegurar el compliment de les obligacions derivades de la Constitució o resultants dels actes de les institucions de la Unió.

Els estats membres facilitaràn a la Unió el compliment de la seva missió i s'abstindran de totes aquelles mesures que puguin posar en perill la realització dels objectius de la Unió.

Article I-5 bis: Dret de la Unió

La Constitució i el dret adoptat per les institucions de la Unió en l'exercici de les competències que se li atribueixen primaran sobre el dret dels estats membres.

Article I-6: Personalitat jurídica

La Unió tindrà personalitat jurídica.

Article I-6 bis: Dels símbols de la Unió

La bandera de la Unió representarà un cercle de dotze estrelles daurades sobre fons blau.

L'himne de la Unió es prendrà de l'Himne a l'Alegria de la Novena Simfonia de Ludwig van Beethoven.

La divisa de la Unió serà: Unida en la diversitat.

La moneda de la Unió serà l'euro.

El dia d'Europa se celebrarà el 9 de maig a tota la Unió.

TÍTOL IV

DE LES INSTITUCIONS I ELS ÒRGANS DE LA UNIÓ

[...]

Article I-19: El Parlament Europeu

1. El Parlament Europeu exercirà juntament amb el Consell de Ministres la funció legislativa i la funció pressupostària. Exercirà funcions de control polític i consultives, en les condicions fixades per la Constitució. Elegirà el president de la Comissió.
2. El Parlament Europeu estarà compost per representants dels ciutadans de la Unió. El seu nombre no excedirà de set-cents cinquanta. La representació dels ciutadans serà decreixentment proporcional, amb un llindar mínim de sis diputats per estat membre. No s'assignarà a cap estat membre més de noranta-sis escons.

Amb suficient antelació a les eleccions al Parlament Europeu de 2009, i posteriorment segons sigui necessari per a noves eleccions, el Consell Europeu adoptarà per unanimitat, per iniciativa del Parlament Europeu i amb la seva aprovació, una decisió europea per la qual s'estableixi la composició del Parlament Europeu de conformitat amb els principis a què es refereix el primer paràgraf.

3. El Parlament Europeu elegirà el seu president i la Mesa entre els seus membres.

Article I-20: El Consell Europeu

1. El Consell Europeu donarà a la Unió els impulsos necessaris per al seu desenvolupament i definirà les seves orientacions i prioritats polítiques generals. No exercirà cap funció legislativa.
2. El Consell Europeu estarà compost pels caps d'estat o de govern dels estats membres, com també pel seu president i pel president de la Comissió. Participarà en les seves tasques el ministre d'Afers Exteriors de la Unió.
3. El Consell Europeu es reunirà trimestralment per convocatòria del seu president. Quan l'ordre del dia així ho exigeixi, els membres del Consell Europeu podran decidir comptar amb l'assistència d'un ministre i, en el cas del president de la Comissió, amb la d'un comissari europeu. Quan la

situació així ho exigeixi, el president convocarà una reunió extraordinària del Consell Europeu.

4. El Consell Europeu es pronunciarà per consens, excepte en els casos en què la Constitució disposi una altra cosa.

[...]

Article I-22: El Consell de Ministres

1. El Consell exercirà juntament amb el Parlament Europeu la funció legislativa i la funció pressupostària. Exercirà funcions de formulació de polítiques i de coordinació, en les condicions fixades per la Constitució.

2. El Consell estarà compost per un representant de rang ministerial de cada estat membre facultat per comprometre el govern de l'estat membre al qual representi i per exercir el dret de vot.

3. El Consell es pronunciarà per majoria qualificada, excepte en els casos en què la Constitució disposi una altra cosa.

[...]

Article I-24: Definició de la majoria qualificada al Consell Europeu i al Consell

1. La majoria qualificada es definirà com un mínim del 55% dels membres del Consell que n'inclogui almenys 15 i representi estats membres que reuneixin com a mínim el 65% de la població de la Unió.

Una minoria de bloqueig haurà de sumar almenys quatre membres del Consell i, a manca d'això, es considerarà que s'ha assolit la majoria qualificada.

2. Com a excepció al que disposa l'apartat 1, quan el Consell no actuï a proposta de la Comissió o del ministre d'Afers Exteriors de la Unió, la majoria qualificada es definirà com el 72% dels membres del Consell que representi estats membres que reuneixin com a mínim el 65% de la població de la Unió.^{1 i 2}

¹ Exemples de casos en què el Consell actua sense la proposta de la Comissió:
– en JAI, quan el Consell actua per iniciativa dels estats membres

3. El president del Consell Europeu i el president de la Comissió no participaran en les votacions del Consell Europeu.

Article I-25: La Comissió Europea

1. La Comissió promourà l'interès general de la Unió i prendrà les iniciatives adequades a l'efecte. Vetllarà perquè s'apliquin la Constitució i les mesures adoptades per les institucions en virtut d'aquesta. Supervisarà l'aplicació del dret de la Unió sota el control del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. Executarà el pressupost i gestionarà els programes. Exercirà, així mateix, funcions de coordinació, execució i gestió, en les condicions fixades per la Constitució. A excepció de la política exterior i de seguretat comuna i dels altres casos previstos per la Constitució, assumirà la representació exterior de la Unió. Adoptarà les iniciatives de la programació anual i plurianual de la Unió amb l'objecte d'assolir acords interinstitucionals.

2. Els actes legislatius de la Unió només es podran adoptar a proposta de la Comissió, excepte quan la Constitució disposi una altra cosa. Els altres actes s'adoptaran a proposta de la Comissió quan així ho estableixi la Constitució.

3. El mandat de la Comissió serà de cinc anys.

4. Els membres de la Comissió seran elegits en raó de les seves competències generals i del seu compromís europeu, i la seva independència no oferirà cap dubte.

5. La primera Comissió nomenada segons el que disposa la Constitució constarà d'un nacional de cada estat membre, incloent-hi el seu president i el ministre d'Afers Exteriors de la Unió, que serà un dels seus vicepresidents.

-
- en PESC, quan el Consell actua per iniciativa pròpia
 - en política econòmica i monetària, quan el Consell actua per recomanació de la Comissió o del Banc Central Europeu
 - en el cas de suspensió d'un estat membre o retirada d'un estat membre
 - en diferents nomenaments.

² Les disposicions dels apartats 1 i 2 tindran efecte l'1 de novembre de 2009, després de la celebració de les eleccions al Parlament Europeu, de conformitat amb les disposicions de l'article 19. Vegeu el Protocol sobre les disposicions transitòries relatives a les institucions i els òrgans de la Unió.

6. A partir de la fi del mandat de la Comissió a què es refereix l'apartat 5, la Comissió constarà d'un nombre de membres corresponent a dos terços del nombre d'estats membres, el qual inclourà el seu president i el ministre d'Afers Exteriors de la Unió, tret que el Consell Europeu decideixi per unanimitat alterar aquesta xifra.

Seràn seleccionats entre els nacionals dels estats membres segons un sistema de rotació en condicions d'igualtat entre els estats membres. Aquest sistema s'establirà per decisió europea adoptada per unanimitat pel Consell Europeu d'acord amb els principis següents:

- a) es tractarà els estats membres en condicions de rigorosa igualtat pel que fa a la determinació de l'ordre de torn i del període de permanència dels seus nacionals a la Comissió; per tant, la diferència entre el nombre total dels mandats que exerceixin nacionals de dos determinats estats membres mai no podrà ser superior a u;
- b) d'acord amb el que disposa la lletra a), cada una de les successives Comissions es constituirà de manera que reflecteixi satisfactòriament la diversitat demogràfica i geogràfica del conjunt dels estats membres de la Unió.

7. La Comissió exercirà les seves responsabilitats amb plena independència. Sense perjudici de l'apartat 2 de l'article I-27, els membres de la Comissió no sol·licitaran ni acceptaran instruccions de cap govern, institució, òrgan o organisme. S'abstindran de tot acte incompatible amb les seves obligacions o amb l'exercici de les seves funcions.

8. La Comissió tindrà una responsabilitat col·lectiva davant el Parlament Europeu. El Parlament Europeu podrà votar una moció de censura contra la Comissió segons el procediment establert a l'article III-243. Si prospera aquesta moció, els membres de la Comissió dimitiran col·lectivament dels seus càrrecs i el ministre d'Afers Exteriors de la Unió dimitirà de la Comissió.

[...]

Article I-27: El ministre d'Afers Exteriors de la Unió

1. El Consell Europeu nomenarà per majoria qualificada, amb l'aprovació del president de la Comissió, el ministre d'Afers Exteriors de la Unió. El Consell Europeu podrà posar fi al seu mandat

pel mateix procediment.

2. El ministre d'Afers Exteriors de la Unió estarà al capdavant de la política exterior i de seguretat comuna de la Unió. Contribuirà amb les seves propostes a formular aquesta política i l'executarà com a mandatari del Consell. Actuarà de la mateixa manera en relació amb la política comuna de seguretat i defensa.

3. El ministre d'Afers Exteriors de la Unió presidirà el Consell d'Afers Exteriors.

4. El ministre d'Afers Exteriors de la Unió serà un dels vicepresidents de la Comissió. Vetllarà per la coherència de l'acció exterior de la Unió. S'encarregarà, dins de la Comissió, de les responsabilitats que li incumbeixen en l'àmbit de les relacions exteriors i de coordinar els altres aspectes de l'acció exterior de la Unió. En l'exercici d'aquestes responsabilitats dins la Comissió, i exclusivament pel que respecta a aquestes, el ministre d'Afers Exteriors de la Unió estarà subjecte als procediments pels quals es regeix el funcionament de la Comissió en la mesura en què això sigui compatible amb els apartats 2 i 3.

[...]

Article IV-10
(antic article 53 TUE i antic article 314 TCE)

1. Aquest Tractat, redactat en un exemplar únic, en llengües alemanya, anglesa, danesa, eslovaca, eslovena, espanyola, estoniana, finesa, francesa, grega, hongaresa, irlandesa, italiana, letona, lituana, maltesa, neerlandesa, polonesa, portuguesa, sueca i txeca, els textos de cada una de les quals són igualment autèntics, serà dipositat als arxius del Govern de la República Italiana, que en remetrà una còpia autenticada a cada un dels governs dels altres estats signataris.

2. Aquest Tractat es podrà traduir a qualsevol altra llengua que determinin els estats membres entre aquelles que, de conformitat amb els seus ordenaments constitucionals, tinguin estatut oficial en la totalitat o en part del seu territori. Els estats membres interessats facilitaran una còpia certificada d'aquestes traduccions, la qual es dipositarà en els arxius del Consell.

En fe de tot això, els plenipotenciaris infraescrits subscriuen aquest Tractat.

Fet a..., el...

PROTOCOL

SOBRE L'APLICACIÓ DELS PRINCIPIS DE SUBSIDIARIETAT I PROPORCIONALITAT

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

DESITJANT assegurar que les decisions es prenguin al més a prop possible dels ciutadans de la Unió;

DECIDIDES a establir les condicions per a l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat esmentats a l'article I-9 de la Constitució, com també a instaurar un sistema de control de l'aplicació d'aquests principis per part de les institucions,

HAN ACORDAT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat pel qual s'institueix una Constitució per a Europa:

Article 1

Cada institució haurà de garantir de manera permanent el compliment dels principis de subsidiarietat i de proporcionalitat definits a l'article I-9 de la Constitució.

Article 2

Abans de proposar un acte legislatiu europeu, la Comissió procedirà a àmplies consultes. Aquestes consultes hauran de tenir en compte, quan calgui, la dimensió regional i local de les accions considerades. En casos d'urgència excepcional, la Comissió no procedirà a aquestes consultes. Motivarà la seva decisió en la seva proposta.

Article 2 bis

El terme "projecte d'acte legislatiu europeu" designa les propostes de la Comissió, les iniciatives d'un grup d'estats membres, les iniciatives del Parlament Europeu, les peticions del Tribunal de Justícia, les recomanacions del Banc Central Europeu i les peticions del Banc Europeu d'Inversions, destinades a l'adopció d'un acte legislatiu europeu.

Article 3

La Comissió transmetrà les seves propostes d'actes legislatius europeus, com també les seves propostes modificades, als parlaments nacionals dels estats membres al mateix temps que al legislador de la Unió.

El Parlament Europeu transmetrà els seus projectes d'actes legislatius europeus, com també els seus projectes modificats, als parlaments nacionals.

El Consell transmetrà els projectes d'actes legislatius europeus que tinguin el seu origen en un grup d'estats membres, en el Tribunal de Justícia, en el Banc Central Europeu o en el Banc Europeu d'Inversions, com també els projectes modificats, als parlaments nacionals dels estats membres.

El Parlament Europeu transmetrà les seves resolucions legislatives i el Consell les seves posicions als parlaments nacionals immediatament després de la seva adopció.

Article 4

Els projectes d'actes legislatius europeus es motivaran en relació amb els principis de subsidiarietat i de proporcionalitat. Tot projecte d'acte legislatiu hauria d'incloure una fitxa amb detalls que permetin avaluar el compliment dels principis de subsidiarietat i de proporcionalitat. Aquesta fitxa hauria d'incloure elements que permetin avaluar l'impacte financer i, quan es tracti d'una llei marc europea, els efectes en la normativa que han de desenvolupar els estats membres, inclosa, quan calgui, la legislació regional. Les raons que justifiquin la conclusió que un objectiu de la Unió es pugui assolir millor en l'àmbit d'aquesta se sustentaran en indicadors qualitatius i, quan sigui possible, quantitius. Els projectes d'actes legislatius europeus tindran degudament en compte la necessitat que qualsevol càrrega, tant financera com administrativa, que recaigui sobre la Unió, els governs nacionals, les autoritats regionals o locals, els agents econòmics o els ciutadans sigui al més reduïda possible i proporcional a l'objectiu que es desitja assolir.

Article 5

Tot parlament nacional d'un estat membre o tota cambra d'un d'aquests parlaments podrà, en el termini de sis setmanes a partir de la data de transmissió d'un projecte d'acte legislatiu europeu, enviar als presidents del Parlament Europeu, del Consell i de la Comissió un dictamen motivat que exposi les raons per les quals es considera que el projecte no s'ajusta al principi de subsidiarietat. Incumbirà a cada parlament nacional o a cada cambra d'un parlament nacional consultar, quan s'escaigui, els parlaments regionals que posseïxin competències legislatives.

Si el projecte d'acte legislatiu europeu té el seu origen en un grup d'estats membres, el president del Consell transmetrà el dictamen als governs d'aquests estats membres.

Si el projecte d'acte legislatiu europeu té el seu origen en el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, el president del Consell transmetrà el dictamen a la institució o òrgan del qual es tracti.

Article 6

El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió, com també, si s'escau, el grup d'estats membres, el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, si el projecte d'acte legislatiu tingués el seu origen en ells, tindran en compte els dictàmens motivats adreçats pels parlaments nacionals o per qualsevol de les cambres d'un parlament nacional.

Cada parlament nacional disposarà de dos vots, repartits en funció del sistema parlamentari nacional. En un sistema parlamentari nacional bicameral, cada una de les cambres disposarà d'un vot.

Quan els dictàmens motivats sobre l'incompliment del principi de subsidiarietat per part d'un projecte d'acte legislatiu europeu representin com a mínim un terç del total de vots atribuïts als parlaments nacionals i a les cambres dels parlaments nacionals, el projecte s'haurà de tornar a estudiar. Aquest llindar serà una quarta part quan es tracti d'un projecte d'acte legislatiu europeu presentat sobre la base de l'article III-165 de la Constitució, relatiu a l'espai de llibertat, seguretat i justícia.

Després d'aquest nou estudi, la Comissió o, si s'escau, el grup d'estats membres, el Parlament Europeu, el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, si el projecte d'acte legislatiu europeu tingués el seu origen en ells, podrà decidir mantenir el projecte, modificar-lo o retirar-lo. Caldrà motivar aquesta decisió.

Article 7

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent per conèixer els recursos per incompliment del principi de subsidiarietat per part d'un acte legislatiu europeu, interposats segons els procediments previstos a l'article III-270 de la Constitució pels estats membres, o transmesos per ells de conformitat amb el seu ordenament jurídic, en nom del seu parlament nacional o d'una cambra d'aquest parlament.

De conformitat amb el mateix article de la Constitució, el Comitè de les Regions també podrà interposar recursos d'actes legislatius europeus per a l'adopció dels quals la Constitució requereixi la seva consulta.

Article 8

La Comissió presentarà al Consell Europeu, al Parlament Europeu, al Consell i als parlaments nacionals un informe anual sobre l'aplicació de l'article I-9 de la Constitució. Aquest informe anual s'haurà de remetre, al seu torn, al Comitè de les Regions i al Comitè Econòmic i Social.

Declaració relativa a l'article III-2,
que haurà de constar en l'Acta Final

La Conferència convé que, en el seu esforç general per eliminar les desigualtats entre l'home i la dona, la Unió procurarà en les seves diferents polítiques combatre la violència de sexe en totes les seves formes. Els estats membres hauran d'adoptar totes les mesures necessàries per prevenir i castigar aquests actes delictius i donar suport i protecció a les víctimes.

Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article IV-10,
que haurà de constar en l'Acta Final

La Conferència considera que la possibilitat de dur a terme traduccions oficials del Tractat a les llengües esmentades a l'apartat 2 de l'article IV-10 contribueix a complir l'objectiu de respectar la riquesa de la diversitat cultural i lingüística de la Unió, esmentat a l'apartat 3 de l'article I-3 del Tractat. En aquest context, la Conferència confirma el compromís de la Unió amb la diversitat cultural d'Europa i l'especial atenció que continuarà donant a aquestes i a altres llengües.

La Conferència recomana que els estats membres que desitgin acollir-se a la possibilitat reconeguda a l'apartat 2 de l'article IV-10 comuniquin al Consell, en un termini de sis mesos a partir de la data de la signatura del Tractat, la llengua o les llengües a les quals es faran traduccions del Tractat.

Declaració relativa a la ratificació del Tractat pel qual s'institueix
una Constitució per a Europa, que haurà de constar en l'Acta Final

La Conferència fa constar que si, transcorregut el termini de dos anys des de la signatura del Tractat pel qual s'institueix una Constitució per Europa, les quatre cinques parts dels estats membres l'han ratificat i un o diversos estats membres han experimentat dificultats per procedir a aquesta ratificació, l'assumpte es remetrà al Consell Europeu.

Declaració del Regne d'Espanya i del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord

El Tractat pel qual s'institueix la Constitució s'aplicarà a Gibraltar com a territori europeu, les relacions exteriors del qual són responsabilitat d'un estat membre. Això no suposa cap mena de modificació de les posicions respectives dels estats membres de què es tracta.